

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 11.8.2011
KOM(2011) 478 lopullinen

2008/0241 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston sähkö- ja
elektroniikkalaiteromua koskevan direktiivin antamiseen**

**KOMISSIION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston sähkö- ja
elektroniikkalaiteromua koskevan direktiivin antamiseen**

1. TAUSTA

Ehdotus toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja KOM(2008) 810 lopullinen – 2008/0241 COD):	16. joulukuuta 2008
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa:	11. kesäkuuta 2009
Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä:	3. helmikuuta 2011
Neuvoston kanta hyväksyttiin:	19. heinäkuuta 2011

2. KOMISSIION EHDOTUKSEN TAVOITE

Sähkö- ja elektroniikkaromua koskevan uudelleenlaaditun ehdotuksen (2008) erityisenä tarkoituksena oli lisätä resurssitehokkuutta ja varmistaa elektroniikkaromun asianmukainen käsittely asettamalla kunkin jäsenvaltion todelliseen tilanteeseen soveltuvia keräystavoitteita. Lisäksi tavoitteena oli vähentää tarpeetonta hallinnollista taakkaa selventämällä, että tuottajan vastuut perustuvat eurooppalaiseen lähestymistapaan, sekä varmistaa parempi täytäntöönpano, erityisesti kääntämällä sähkö- ja elektroniikkalaiteromuksi epäiltyjen käytettyjen laitteiden tuonnin todistustaakka päinvastaiseksi.

3. NEUVOSTON KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

3.1. Yleistä

Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä 3. helmikuuta 2011. Komissio hyväksyi kokonaan, osittain tai periaatteessa 55 niistä 86 tarkistuksesta, jotka Euroopan parlamentti hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssään. Näistä 55 tarkistuksesta 30 on jo ainakin osittain otettu huomioon yhteisessä kannassa. Komission kanta Euroopan parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä hyväksymiin tarkistuksiin on esitetty asiakirjassa SP(2011)2217.

Komissio hyväksyi joko kokonaan, osittain tai periaatteessa tarkistukset, jotka selkiyttäsivät ehdotuksen asiayhteyttä ja parantaisivat ehdotusta edelleen sen tavoitteiden mukaisesti. Erityisesti tarkastuksissa poistetaan yhteys tiettyjen vaarallisten sähkö- ja elektroniikkalaitteissa käytettävien aineiden käytön

rajoittamista koskevan direktiivin soveltamisalaan, suhteutetaan keräystavoite tietyissä olosuhteissa syntyneen sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määrään ja velvoitetaan maahantuojat ottamaan käyttöön asianmukaiset keräystoimenpiteet ja lisäämään tietoisuutta erittäin pienikokoisesta sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta.

Komissio hylkäsi tarkistukset, jotka muuttaisivat ehdotuksen luonnetta, kuten ne, jotka heikentäisivät ympäristön ja ihmisten terveyden suojelun tasoa ja johtaisivat hallinnollisen taakan tarpeettomaan lisääntymiseen. Komissio hylkäsi myös sellaiset tarkistukset hylätään, jotka menevät pidemmälle kuin uudelleenlaadintamenettely, joka on säädösten uudelleenlaadintatekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28 päivänä marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen mukainen.

Jäsenvaltiot päättivät asiasta yksimielisesti 14. maaliskuuta 2011, kun taas komissio suhtautui tekstiin huomattavan varautuneesti.

3.2. Yksityiskohtaiset huomiot

3.2.1. Komission hyväksymät Euroopan parlamentin tarkistukset, jotka on sisällytetty yhteiseen kantaan kokonaan, osittain tai periaatteessa

Komissio hyväksyi tarkistukset 2, 10, 12, 13, 15, 16, 20, 21, 24, 28, 29, 32, 37, 44, 45, 57, 62, 64, 65, 66, 68, 78, 80, 81, 82, 83, 86, 88, 97 ja 98, ja ne on sisällytetty neuvoston kantaan kokonaan, osittain tai periaatteessa.

3.2.2. Euroopan parlamentin tarkistukset, joita komissio ei hyväksynyt, mutta jotka on sisällytetty yhteiseen kantaan kokonaan, osittain tai periaatteessa

Komissio hylkäsi tarkistukset 14, 18, 27, 99 ja 102, mutta ne on sisällytetty neuvoston kantaan kokonaan, osittain tai periaatteessa. Tarkistukset 14 ja 18 liittyvät yksityisistä talouksista ja muilta käyttäjiltä peräisin olevan sähkö- ja elektroniikkalaiteromun erotteluun. Komissio ei ole vakuuttunut siitä, että ehdotettu teksti lisäisi selkeyttä. Tarkistuksessa 99 esitetään uusi vaatimus eurooppalaisten standardien vahvistamisesta. Ne voivat olla ristiriidassa niiden tekstinosien kanssa, joita ei käsitellä uudelleenlaadintamenettelyssä.

3.2.3. Euroopan parlamentin tarkistukset, jotka komissio hyväksyi kokonaan, osittain tai periaatteessa, mutta joita ei ole sisällytetty yhteiseen kantaan

Komissio hyväksyi kokonaan, osittain tai periaatteessa tarkistukset 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 22, 23, 26, 31, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 52, 58, 59, 60, 69, 76, 92 ja 100, mutta niitä ei ole sisällytetty neuvoston kantaan. Niihin sisältyy tärkeitä tekstinosia, jotka koskevat määritelmiä, keräystavoitetta, tietoisuuden ja keräämisen lisäämistä edistäviä toimia ja komitologiaa koskevien säännösten mukauttamista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen voimaantuloon.

3.2.4. Euroopan parlamentin tarkistukset, joita komissio ja neuvosto eivät hyväksyneet ja joita ei ole sisällytetty yhteiseen kantaan

Sekä komissio että neuvosto hylkäsivät tarkistukset 11, 25, 35, 36, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 61, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 94, 95, 96 ja 101. Ne eivät lisää tekstin selkeyttä ja johdonmukaisuutta tai muuta niitä tekstinosia, joita ei käsitellä uudelleenlaadintamenettelyssä. Tämä koskee etenkin tarkistuksia 47–51 ja 75, jotka

liittyvät tuottajien taloudellisiin velvoitteisiin. Tarkistus 46 edellyttäisi tekstiin uusia rekisterinpitovaatimuksia, jotka eivät kuulu uudelleenlaadintamenettelyn soveltamisalaan.

3.2.5. *Neuvoston ehdotukseen tekemät muutokset*

Neuvosto ehdottamista muutoksista tärkeimpiä olivat seuraavat:

Direktiivin järjestelmän avoin soveltamisala: Neuvosto ehdottaa, että kuusi vuotta direktiivin voimaantulon jälkeen kaikki isot ja pienet laitteet kuuluvat direktiivin soveltamisalaan. Soveltamisalaa sanotaan avoimeksi, koska se ei rajoitu suljettuihin luokkiin, kuten tällä hetkellä, vaan siihen voidaan lukea kaikki uudet direktiivin määritelmät täyttävät laitteet. Avoimen soveltamisalan käyttöönotto toisi mukanaan useita uusia poikkeuksia ja niihin liittyviä määritelmiä. Komissio katsoo, että tällä hetkellä direktiivin soveltamisalan mukaisia laitteita ei pitäisi sulkea pois tulevaisuudessa, ja että soveltamisalaa tulisi laajentaa vain, jos hyödyt ylittävät kustannukset. Lähtökohtaisesti tarvitaan vaikutusten arvioinnin perusperiaatteiden kanssa samantyyppistä arviointia, jotta voitaisiin varmistaa näiden ehtojen toteutuminen.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromuluokkien määrittely: Neuvosto korvaa direktiivin liitteessä mainitut kymmenen luokkaa uudella viiden luokan järjestelmällä. Nykyisin nämä luokat ovat tärkeitä direktiivin soveltamisalan määrittelyssä ja hyödyntämis- ja kierrätystavoitteiden eriyttämisessä. Tulevaisuudessa luokat eivät neuvoston mukaan olisi enää ratkaisevia soveltamisalan määrittelyn kannalta (ks. avoin soveltamisala), mutta niitä käytettäisiin edelleen hyödyntämis- ja kierrätystavoitteiden eriyttämiseen. Komissio voi hyväksyä näiden sähkö- ja elektroniikkalaiteromukategorioiden määritelmien muuttamisen, jollei se johda kierrätys- ja hyödyntämistavoitteiden laskuun tai aiheuta tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

Soveltamisalan laajentaminen aurinkosähköpaneeliin: Neuvosto ehdottaa direktiivin soveltamisalan laajentamista aurinkosähköpaneeliin sen voimaantulopäivästä alkaen. Komissio on yhtä mieltä siitä, että aurinkosähköpaneelien keräys, oikeanlainen käsittely ja hyödyntäminen tulisi varmistaa. Komissio on teettänyt tutkimuksen, jossa arvioidaan, mitä vaikutuksia aurinkopaneelien ottamisella direktiivin soveltamisalaan olisi. Tutkimuksesta käy ilmi, että toissijaisten raaka-aineiden hyödyntämiseen liittyy ympäristöhyötyjä ja -mahdollisuuksia. Tätä tutkimusta ja sidosryhmien siihen tekemiä kommentteja voidaan hyödyntää myöhemmin, kun harkitaan aurinkosähköpaneelien sisällyttämistä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun soveltamisalaan.

Kansallinen lähestymistapa tuottajien velvollisuuksiin: Neuvosto soveltaa tuottajan määritelmää, joka pohjautuu kansallisilla markkinoilla käytettyyn käsitteeseen. Kansallinen käsite voi johtaa tilanteeseen, jossa on useita rekisteröintejä, useita maksuja samasta tuotteesta, useita tietojenkäsittelyvaatimuksia ja tuotteiden merkintää koskevia vaatimuksia. Tuottajien on myös oltava oikeudellisesti edustettuina useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Komissio on ehdottanut selvennystä, jonka mukaan yhteisön markkinoihin perustuvaa käsitettä tulisi käyttää sellaisten hankaluuksien välttämiseksi. Komissio katsoo, että

tuottajavelvoitteita koskevasta eurooppalaisesta lähestymistavasta olisi sovittava. Tämä koskee etenkin rajat ylittävää etämyyntiä harjoittavien velvoitteita.

Keräystavoitteet: Neuvosto vaatii jäsenvaltioita keräämään 65 % markkinoille tuoduista sähkö- ja elektroniikkalaitteista kahdeksan vuotta direktiivin voimaantulon jälkeen. Komission ehdotukseen verrattuna tämä tarkoittaa noin neljän vuoden viivettä. Kahdeksalle jäsenvaltiolle ennakoitaan kaksi vuotta pidempää siirtymäaikaa. Komissio katsoo, että tekstissä voidaan käsitellä yksityiskohtaisemmin siirtymäjärjestelyjen erityisiä kansallisia olosuhteita, joista mainittiin jo komission ehdotuksessa. Koska kuitenkin tarvitaan aktiivisia toimia resurssitehokkuuden ja toissijaisten raaka-aineiden saatavuuden lisäämiseksi, on tärkeää pitää keräystavoitteen taso korkealla. Myös keräystavoitteen voimaantuloaikaa on pidettävä tärkeänä. Sen vuoksi komissio ei aio siirtää vuotta, jona keräystavoite tulee saavuttaa. Komissio voi hyväksyä neuvoston ehdotuksen, jonka mukaan elohopeaa sisältäviä loisteputkilamppuja kerätään ensisijaisesti erillisissä keräyksissä. Niille saatetaan myöhemmin asettaa oma keräystavoitteen.

Vaatimusten kehittäminen: Neuvosto edellyttää, että komissio asettaa sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelylle direktiivin 2008/98/EY artiklan 27 mukaiset vähimmäisvaatimukset. Komissio ymmärtää periaatteessa sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyä koskevien vaatimusten hyödyt ja tukee paraikaa hanketta, joka edistää tällaisten standardien vapaaehtoisikäyttöä. Komissio katsoo kuitenkin, että standardeja käsittelevä uusi teksti voi olla ristiriidassa niiden tekstinosien kanssa, joita ei käsitellä uudelleenlaadintamenettelyssä.

Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja muihin kysymyksiin liittyvät mukautukset: Neuvosto esittää täytäntöönpanosäädöksiä 7, 16 ja 23 artiklalle sekä liitteelle VI. Komissio katsoo, että näiden tulisi olla komission ehdotuksen mukaisia delegoituja säädöksiä. Neuvosto on poistanut viittauksen vastaavuustaulukoihin, jotka liittyvät direktiivin saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Komissio pitää vastaavuustaulukoita välttämättöminä, kun seurataan direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä järkevän sääntelyn hengessä komission tiedonannon KOM(2010)543 mukaisesti.

4. PÄÄTELMÄT

Vain osa neuvoston esittämistä muutoksista on yhdenmukaisia komission ehdotuksen tavoitteiden kanssa. Ristiriitoja on etenkin tavoitteissa, jotka liittyvät resurssitehokkuuteen, toissijaisten raaka-aineiden hyödyntämistarpeeseen ja tarpeettoman hallinnollisen taakan vähentämistarpeeseen. Tämän vuoksi komissio ei voi hyväksyä neuvoston kantaa kokonaisuudessaan.